ח לֹ**אֵין כּוֹתְחִין מֶלַח בְּמָדוֹךְ** (כו) **שֶׁל עֵץ, אֲבָל מְרַסֵּק הוּא** (כז) **בְּיָד** (כח) **שֶׁל סַכִּין וּבְעֵץ הַפָּרוּר** (כט) **וְאֵינוֹ חוֹשֵׁשׁ.** הַגָּה: וְדַוְקָא מֶלַח הַגֶּס, אֲבָל מֶלַח שֶׁהָיָה דַּק מִתְּחִלָּה וְנִתְבַּשֵּׁל וְנַעֲשָׂה פְּתִיתִין, מֻתָּר (ל) לְחָתְכוֹ בְּסַכִּין כְּמוֹ שֶׁחוֹתְכִין הַפַּת (כל בו (סי' נ"ח)): **ט** (לא) מֻתָּר לַחְתֹּךְ בָּשָׂר מְבֻשָּׁל (לב) **אוֹ צָלִי דַּק בְּסַכִּין.** הַגָּה: אֲבָל אָסוּר לַחְתֹּךְ דַּק דַּק בָּשָׂר חַי לִפְנֵי הָעוֹפוֹת, (לג) * דְּהוֹאִיל * וְאֵינָן יְכוֹלִין לְאָכְלוֹ בְּלֹא חִתּוּךְ (לד) קָמַשְׁוֵי לֵיהּ אֹכֶל (תרומת הדשן סימן (כ"ז) [נ"ר]) (לה) (וַעֲיַין לְקַמָּן סִימָן שכ"ד (סעיף ז')): **י** נ**אָסוּר לִגְרֹר הַגְּבִינָה בְּשַׁבָּת** (יג) **בְּמוֹרַג חָרוּץ בַּעַל פִּיפִיּוֹת** (לו) **שֶׁקּוֹרִין ראלי"ו: יא** מֻתָּר לְהַשְׁקוֹת (לז) **אֶת** (יג) **הַתָּלוּשׁ כְּדֵי שֶׁלֹּא יִכְמַשׁ: יב** (לח) * עהַמְחַתֵּךְ הַיָּרָק דַּק דַּק, **חַיָּב מִשּׁוּם טוֹחֵן.** הַגָּה: וְהוּא הַדִּין דְּאָסוּר לַחְתֹּךְ גְּרוֹגָרוֹת וְחָרוּבִים (לט) * לִפְנֵי זְקֵנִים (בית יוסף (ד"ה מנין) בשם תוספתא (כלאים פ"ו סי"ג)). וְדַוְקָא (יד) פֵּרוֹת וְכַדּוֹמֶה לָזֶה אָסוּר. אֲבָל מֻתָּר

ל הָרַב הַמַּגִּיד שָׁם (פכ"א ה"כ). מ תּוֹסֹפוֹת ע"ד (ע"ב ד"ה האיז). נ הָרִיבַ"ש בִּתְשׁוּבָתוֹ (סי' קפד). ס הָרַשְׁבָּ"א בִּתְשׁוּבָה (ח"ד סי' עג). ע שַׁבָּת ע"ד (ע"ב) וּכְפֵרוּשׁ הָרַשְׁבָּ"ם הֵבִיאוּ הַגָּהוֹת מֵיְמוֹנִיּוֹת בְּפֶרֶק כ"א (אות ג) וְסֶמַ"ג (לאוין סה) וְהָרַ"ן (לב: ד"ה אמר רב פפא) וּמַרְדְּכַי שָׁם (פ"ו סי' שפח).

בְּאֵר הַיֵּטֵב

וַעֲיַין סָעִיף י"ב. וְנִרְאֶה לִי דְּאֵין לְשׁוֹם הַפִּלְפְּלִין תּוֹךְ בֶּגֶד וְלִכְתֹּשׁ בְּסַכִּין עֲלֵיהֶם דְּהָא מוֹלִיד רֵיחָא. ט"ז (סק"ז): **י** (יב) **בְּמוֹרַג**. בִּלְשׁוֹן אַשְׁכְּנַז קוֹרִין רי"ב אַיידי"ן, דְּכֵיוָן שֶׁהַקִּלִּי מֵיָחֵד לָךְ, הֲוֵי כִּשְׁחִיקַת תַּבְלִין בְּמַכְתֶּשֶׁת דְּאָסוּר (ריב"ש (בתשובה סי' קפד)), אַף כֵּן אַפְלוּ לְאָכֵל מִיָּד אָסוּר. וְנִרְאֶה לִי דְּהוּא הַדִּין בִּכְלִי קָטָן מְאֹד הֶעָשׂוּי בָּזֶה אָסוּר, דְּעַל כָּל פָּנִים כְּלִי הוּא, אֲבָל מֻתָּר לְחָתְכוֹ בְּסַכִּין דַּק דַּק כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב סָעִיף ט'. וְנִרְאֶה לִי דְּאֵין לְשׁוֹם הַפִּלְפְּלִין תּוֹךְ בֶּגֶד וְלִכְתֹּשׁ בְּסַכִּין עֲלֵיהֶם דְּהָא מוֹלִיד רֵיחָא. ט"ז (סק"ז): **י** (יב) **בְּמוֹרַג**. בִּלְשׁוֹן אַשְׁכְּנַז קוֹרִין רי"ב אַיידי"ן, דְּכֵיוָן שֶׁהַקִּלִּי מֵיָחֵד לָךְ, הֲוֵי כִּשְׁחִיקַת תַּבְלִין בְּמַכְתֶּשֶׁת דְּאָסוּר (ריב"ש (בתשובה סי' קפד)), אַף כֵּן אַפְלוּ לְאָכֵל מִיָּד אָסוּר. וְנִרְאֶה לִי דְּהוּא הַדִּין בִּכְלִי קָטָן מְאֹד הֶעָשׂוּי בָּזֶה אָסוּר, דְּעַל כָּל פָּנִים כְּלִי הוּא, אֲבָל מֻתָּר לְחָתְכוֹ בְּסַכִּין דַּק דַּק כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב סָעִיף ט'.

בֵּאוּר הַלָּכָה

ט * **דְּהוֹאִיל וְכוּ'.** עַיֵּן בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (ס"ק לג) מַה שֶּׁכָּתְבְנוּ, וְהוּא מִדִּבְרֵי הַמַּגֵּן אַבְרָהָם (סק"י) וְאֵלֶּיהָ רַבָּה (ס"ק יג), וְכֵינוֹ בָּזֶה לְתֶרֶץ קְשִׁיַּת הַט"ז לְקַמָּן בְּסִימָן שכ"ד סָעִיף ז' (סק"ד), דְּפָסַק שָׁם הַמְחַבֵּר דְּשׁוּפִי אוֹכְלָא מֻתָּר בְּשַׁבָּת, וּלְפִיכָךְ כָּתְבוּ דְּהָאסוּר בָּזֶה מִשּׁוּם טוֹחֵן וְכִמוֹ שֶׁבֵּאַרְנוּ, וּלְשׁוֹן דִּקְמַשְׁוֵי לֵיהּ אֹכֶל שְׁכָּתַב רַמ"א, אֵינוֹ מְדֻקְדָּק כָּל כָּךְ לְפֵרוּשָׁם:

* **וְאֵינָן וְכוּ'. וְאִם יְכוֹלִין לְאָכְלוֹ (עַל פִּי) [עַל יָדָן] הַדְחָק בְּלִי חִתּוּךְ, צָרִיךְ עִיּוּן קָצָת** [פְּרִי מִגְדִּים (א"א ס"ק יא)]. וְהִנֵּה הַשֻּׁלְחָן עָרוּךְ מֵיירִי בְּדַעְתּוֹ לְהָאֲכִילָם לְאַחַר זְמַן וְכִמוֹ שֶׁכָּתְבְתִּי בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (ס"ק לג), אַף דְּהַפְּרִי מְגֻדִּים בְּסִימָן זֶה (משז"ט סק"י) נִסְתַּפֵּק בָּזֶה, דְּאֶפְשָׁר דְּלֹא הִתִּירוּ כִּי אִם בְּדָבָר הָרָאוּי לְמֵאֲכַל אָדָם, לְקַמָּן בְּסִימָן שכ"ד (א"א סק"ג) סוֹבֵר כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְתִּי. וְכֵן מִשְׁמַע בְּבֵאוּר הַגְּרָ"א (ס"ק יז), דְּמַבִּיא רְאָיָה לְהָא דְּהָרַשְׁבָּ"א (בתשובה ח"ד סי' עה) מֵהָא דְּמַשְׁמַע בְּשַׁבָּת קנ"ה (ע"א) דְּשַׁחַת וְחָרוּבִין הָיָה מֻתָּר לַחְתֹּךְ לִפְנֵי בְּהֵמָה אִי לָאו מִשּׁוּם מִיטְרַח בְּאָכְלָא, אֶלְמָא דְּאַף בְּשַׁחַת שֶׁהוּא מַאֲכַל בְּהֵמָה מֻתָּר:

יב * **הַמְחַתֵּךְ הַיָּרָק דַּק דַּק.** בְּגֶמָרָא (ע"ז:) אִיתָא אָמַר רַב פָּפָּא הַאי מַאן דְּפָרֵים סִילְקָא חַיָּב מִשּׁוּם טוֹחֵן, וּפָרֵשׁ רַשִׁ"י (ד"ה דפרים) פָּרֵים מְחַתְּכוֹ דַּק דַּק וְכֵן כְּתְבוּ הַתּוֹסָפוֹת (קיד: ד"ה אלא) דְּמֵיירֵי בְּחֲתִיכוֹת קְטַנּוֹת כְּעֵין טְחִינָה, **אֲבָל בְּחֲתִיכוֹת גְּדוֹלוֹת קָצָת אֵין דֶּרֶךְ הַטְּחִינָה בָּכָךְ**, וְכֵן כָּתַב הָרַמְבַּ"ם (פכ"א הי"ח) דַּק דַּק. **אַךְ כָּל זֶה לְעִנְיַן חִיּוּב. אֲבָל לְעִנְיַן אִסּוּר יֵשׁ לְזַהֵר מְאֹד בָּזֶה.** דִּכְבָר כָּתַב בְּסֵפֶר יְרֵאִים לְהָרַב רַבִּי אֱלִיעֶזֶר מִמֵּיץ (סי' רעד) דְּשִׁעוּר דַּקּוּתָן לֹא נוֹדַע לָנוּ, וְכֵן מַשְׁמַע בִּבְיַת יוֹסֵף (ד"ה אסור לחתוך) דְּהַצָּרִיךְ לְעִנְיַן חַתֹּ**אישלאנד"א, שֶׁיַּעֲשֶׂה חֲתִיכוֹת גְּדוֹלוֹת בְּמֻקְצָת, וְגַם יְהֵיה סְמוּךְ לִסְעוּדָה, עַיֵּן שָׁם:**

* **לִפְנֵי זְקֵנִים.** עַיֵּן בְּמַגֵּן אַבְרָהָם (ס"ק יד) שֶׁכָּתַב דְּמַשְׁמַע דְּלִפְנֵי מִי שֶׁיְּכוֹל שָׁלַם, מַה שֶּׁאֵין כֵּן בָּזֶה דְּאֵין יְכוֹלִין לְאָכְלוֹ כָּלָל בְּלִי חִתּוּךְ, הַחִתּוּךְ מַשְׁוֵי לֵיהּ אֹכֶל וְשָׁפִיר בּוֹ טְחִינָה. (לט) וּמֵיירֵי בְּחוֹתֵךְ וּמַנִּיחַ שֶׁיֹּאכְלוּ הָעוֹפוֹת לְאַחַר שָׁעָה, אֲבָל בְּחוֹתֵךְ לִפְנֵיהֶם שֶׁיֹּאכְלוּ מִיָּד, לְדִבְרֵי הַכֹּל שָׁרֵי וּכְדִלְקַמָּיהּ בְּסָעִיף י"ב בַּהַגָּ"ה: **(לד) קָמַשְׁוֵי לֵיהּ אֹכֶל.** [נ]וְיֵשׁ (מ) מְקִלִּין בָּזֶה: **(לה) וְעַיֵּן לְקַמָּן סִימָן שכ"ד.** סָעִיף ז', וְהַיְינוּ דְּשָׁם מְבֹאָר דְּשׁוּפִי אוֹכְלָא שָׁרֵי בְּשַׁבָּת, וּמֵיירֵי בְּשֶׁאֵין חוֹתֵךְ דַּק דַּק [מַגֵּן אַבְרָהָם שם (ס"ק ה)]: **י** (לו) **שֶׁקּוֹרִין ראלי"ו.** בִּלְשׁוֹן אַשְׁכְּנַז רי"ב אַיידי"ן, דְּכֵיוָן שֶׁהַקִּלִּי מֵיָחֵד לְךָ הֲרֵי זֶה דָּרְךָ חֹל וְדָמֵי לְשְׁחִיקַת תַּבְלִין בְּמַכְתֶּשֶׁת, וְהוּא הַדִּין בִּכְלִי אַחֵר הַמְיֻחָד לְךָ, וְאִם כֵּן אֲפִלּוּ לְאָכֵל מִיָּד אָסוּר. אֲבָל מֻתָּר לְחָתְכוֹ בְּסַכִּין דַּק דַּק וּכְמוֹ לְעֵיל בְּסָעִיף ט' לְעִנְיַן בָּשָׂר, דְּגַם זֶה אֵינוֹ גְּדוֹלִי קַרְקַע, וַאֲפִלּוּ קָשֶׁה מְאֹד שָׁרֵי, כֵּיוָן דֵּיכוֹלִין לְעָלְסָה בְּקִשֵּׁי וְשָׁם אֹכֶל עָלָיהּ, וְהוּא הַדִּין דְּמֻתָּר לְחָתְכוֹ בְּקַרְדֹּם אוֹ בְּמִגְרָה, שֶׁאַף שֶׁהֵם כֵּלִים שְׁמְּלַאכְתָּם לְאִסּוּר, מֻתָּר לְטַלְטְלָם לְצָרְךָ גּוּפָם כְּמוֹ שֶׁנִּתְבָּאֵר בְּסִימָן ש"ח (סק"ג) [מַעוֹלַת שַׁבָּת (סק"ט) וּמַגֵּן אַבְרָהָם (סק"ק יב)]. דָּבָר שֶׁאֵינוֹ חָפֵץ לְאָכְלוֹ וּלְטָעֲמוֹ וְלֹא לְהָאֲכִילוֹ לְתִינוֹק, אָסוּר לְלָעֲסוֹ בְּשִׁנָּיו כְּדֵי לְשַׁחְקוֹ מִשּׁוּם טְחִינָה, דְּאַף עַל גַּב דְּמִשְׁנָה, מִכָּל מָקוֹם מִדְּרַבָּנָן אָסוּר, דְּדַוְקָא לְגַבֵּי מִילָה הִתִּירוּ כְּעֵין זֶה לְקַמָּן בְּשל"א סָעִיף ז' [אַחֲרוֹנִים]: **יא (לז) אֶת הַתָּלוּשׁ.** הַיְינוּ יְרָקוֹת תְּלוּשִׁין, וְהַטַּעַם, כֵּיוָן דְּהֵם רְאוּיוֹת לַאֲכִילָה בְּיוֹמָן מֻתָּר לְהַשְׁקוֹתָן, (מפ) מַה שֶּׁאֵין כֵּן בְּדָבָר שֶׁאֵינוֹ רָאוּי לַאֲכִילָה אָסוּר לִטְרֹחַ בִּשְׁבִילָם, וְעַיֵּן לְקַמָּן בְּסִימָן של"ו סָעִיף י"א בַּהַגָּ"ה וּבְמַה שֶּׁכָּתַבְנוּ שָׁם בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (ס"ק נד). וּלְהַשְׁקוֹת אֶת הַמַּחְבָּר (מג) יֵשׁ בּוֹ אִסּוּר תּוֹרָה. וּכְלֵי חֶרֶס עִם עִשְׂבֵי בֹּשֶׂם בְּבַיִת, גַּם כֵּן אָסוּר לְהַשְׁקוֹתָן בְּשַׁבָּת [פְּרִי מְגַדִּים לְקַמָּן בְּסִימָן של"ו (א"א סק"ט) עַיֵּן שָׁם]: **יב (לח) הַמְחַתֵּךְ הַיָּרָק.** תְּלוּשׁ. וּמִדְּקָתָנֵי שָׁרֵאוּי לֶאֱכָלָן חַיִּין גַּם כֵּן סְכִירָא לֵיהּ דְּיֵשׁ טְחִינָה בָּאֲכָלִין: **(לט) לִפְנֵי זְקֵנִים.** שֶׁאֵין יְכוֹלִין לְלָעֲסוֹ אִם לֹא יַחְתְּכֶנּוּ דַּק דַּק, וְלֹא אָזְלִינַן בָּתַר רוּבָּא דְּעָלְמָא כְּדִלְעֵיל בְּסָעִיף ט' לְעִנְיַן בָּשָׂר צָלִי, דְּכֵיוָן שֶׁהוּא גְּדוֹלִי קַרְקַע חָמוּר יוֹתֵר, דְּעִקַּר טְחִינָה

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

וּכְמוֹ בְּיָרָק לְקַמָּן בְּסָעִיף י"ב, וְהוּא הַדִּין לְכָל תַּבְלִין: **ח** (כו) **שֶׁל עֵץ.** וְכָל שֶׁכֵּן בְּמָדוֹךְ שֶׁל אֶבֶן, דְּהוּא מֵיְחֵד יוֹתֵר לִדְיכָה, (מפ) וַאֲפִלּוּ דַּעְתּוֹ לִתֵּן לְאַלְתַּר הַמֶּלַח לְתַבְשִׁיל גַּם כֵּן אָסוּר בִּשְׁנֵיהֶם, [א]כֵּיוָן דְּהֵם מְיֻחָדִים לְדִיכָה: **(כז) בְּיָד וְכוּ'.** אֲבָל לְחָתְכוֹ דַּק דַּק בְּחוּרְפָּא דְּסַכִּינָא אָסוּר: **(כח) שֶׁל סַכִּין.** וִירֵסֵּק בְּקֵעָרָה אוֹ עַל גַּבֵּי שֻׁלְחָן, (לג) אֲבָל לֹא בְּמָדוֹךְ וּמַכְתֶּשֶׁת, וְכַנַּ"ל גַּבֵּי פִּלְפְּלִין [אַחֲרוֹנִים]: **(כט) וְאֵינוֹ חוֹשֵׁשׁ.** וְכָל שֶׁכֵּן דְּמֻתָּר (לג) לְפָרֵר הַמֶּלַח וְהַפִּלְפְּלִין בְּיָדָיו: **(ל) לְחָתְכוֹ בְּסַכִּין.** הַיְינוּ אֲפִלּוּ דַּק כְּמוֹ לְעִנְיַן חֲתִיכַת הַפַּת, וּמִשּׁוּם דְּאֵין טוֹחֵן אַחַר טוֹחֵן, וּמִכָּל מָקוֹם בְּמַכְתֶּשֶׁת אַף מֶלַח זֶה אָסוּר לְכַתֵּשׁ [עוֹלַת שַׁבָּת (סק"ט) עַיֵּן שָׁם]. וְכָתַב הַפְּרִי מְגַדִּים (משז"ט סק"י) דְּצוֹקֵע"ר גַּם כֵּן דִּינוֹ כְּמוֹ מֶלַח זֶה: **ט** (לא) **מֻתָּר לַחְתֹּךְ.** דְּאֵין טְחִינָה (לד) אֶלָּא בִּגְדוֹלִי קַרְקַע, (לה) וַאֲפִלּוּ לְהַפּוֹסְקִים דְּסָבְרִי דְּאֵין לְהוּ דִּבְהֵמָה נַמִּי מִקְרֵי גְּדוֹלֵי קַרְקַע לְפִי שֶׁהִיא נְזוֹנֶת מִן הַקַּרְקַע, מִכָּל מָקוֹם אֵין לָאֵסֹר בָּזֶה, (לו) דִּבְלָאו הָכִי יֵשׁ פּוֹסְקִים דְּסָבְרִי דְּהוּ דְּאֵין שָׁיְּךְ טְחִינָה בָּאֲכָלִין, וְעַל כֵּן מֻתָּר לַחְתֹּךְ (לז) וַאֲפִלּוּ מִי שֶׁאֵינוֹ יָכוֹל לְלָעֲסוֹ (לח) מֻחְמֶּצֶת שֶׁהוּא קָשֶׁה וְעַל יְדֵי חֲתִיכָתוֹ מִתְקַנֶּה לַאֲכִילָה, גַּם כֵּן שָׁרֵי לְחָתְכוֹ, דְּאִזְלִינַן בָּתַר רוּבָּא דְּעָלְמָא: **(לג) דְּהוֹאִיל וְכוּ'.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר דְּאֵיכָא לְמֵימַר דְּטַעַם הַפּוֹסְקִים דְּסָבְרִי לְהוּ דְּאֵין טְחִינָה בָּאֲכָלִין, הַיְינוּ מִשּׁוּם דְּאֵין צָרִיךְ טְחִינָה, דְּאִי בָּעֵי אָכִיל לֵיהּ כְּמוֹת שֶׁהוּא שָׁלֵם, מַה שֶּׁאֵין כֵּן בָּזֶה דְּאֵין יְכוֹלִין לְאָכְלוֹ כָּלָל בְּלִי חִתּוּךְ, הַחִתּוּךְ מַשְׁוֵי לֵיהּ אֹכֶל וְשָׁיְּךְ בּוֹ טְחִינָה. (לט) וּמֵיירֵי בְּחוֹתֵךְ וּמַנִּיחַ שֶׁיֹּאכְלוּ הָעוֹפוֹת לְאַחַר שָׁעָה, אֲבָל בְּחוֹתֵךְ לִפְנֵיהֶם שֶׁיֹּאכְלוּ מִיָּד, לְדִבְרֵי הַכֹּל שָׁרֵי וּכְדִלְקַמָּיהּ בְּסָעִיף י"ב בַּהַגָּ"ה: **(לד) קָמַשְׁוֵי לֵיהּ אֹכֶל.** [נ]וְיֵשׁ (מ) מְקִלִּין בָּזֶה: **(לה) וְעַיֵּן לְקַמָּן סִימָן שכ"ד.** סָעִיף ז', וְהַיְינוּ דְּשָׁם מְבֹאָר דְּשׁוּפִי אוֹכְלָא שָׁרֵי בְּשַׁבָּת, וּמֵיירֵי בְּשֶׁאֵין חוֹתֵךְ דַּק דַּק [מַגֵּן אַבְרָהָם שם (ס"ק ה)]: **י** (לו) **שֶׁקּוֹרִין ראלי"ו.** בִּלְשׁוֹן אַשְׁכְּנַז רי"ב אַיידי"ן, דְּכֵיוָן שֶׁהַקִּלִּי מֵיָחֵד לְךָ הֲרֵי זֶה דָּרְךָ חֹל וְדָמֵי לְשְׁחִיקַת תַּבְלִין בְּמַכְתֶּשֶׁת, וְהוּא הַדִּין בִּכְלִי אַחֵר הַמְיֻחָד לְךָ, וְאִם כֵּן אֲפִלּוּ לְאָכֵל מִיָּד אָסוּר. אֲבָל מֻתָּר לְחָתְכוֹ בְּסַכִּין דַּק דַּק כְּמוֹ לְעֵיל בְּסָעִיף ט' לְעִנְיַן בָּשָׂר, דְּגַם זֶה אֵינוֹ גְּדוֹלִי קַרְקַע, וַאֲפִלּוּ קָשֶׁה מְאֹד שָׁרֵי, כֵּיוָן דֵּיכוֹלִין לְעָלְסָה בְּקִשֵּׁי וְשָׁם אֹכֶל עָלָיהּ, וְהוּא הַדִּין דְּמֻתָּר לְחָתְכוֹ בְּקַרְדֹּם אוֹ בְּמִגְרָה, שֶׁאַף שֶׁהֵם כֵּלִים שְׁמְּלַאכְתָּם לְאִסּוּר, מֻתָּר לְטַלְטְלָם לְצָרְךָ גּוּפָם כְּמוֹ שֶׁנִּתְבָּאֵר בְּסִימָן ש"ח (סק"ג) [מַעוֹלַת שַׁבָּת (סק"ט) וּמַגֵּן אַבְרָהָם (סק"ק יב)]. דָּבָר שֶׁאֵינוֹ חָפֵץ לְאָכְלוֹ וּלְטָעֲמוֹ וְלֹא לְהָאֲכִילוֹ לְתִינוֹק, אָסוּר לְלָעֲסוֹ בְּשִׁנָּיו כְּדֵי לְשַׁחְקוֹ מִשּׁוּם טְחִינָה, דְּאַף עַל גַּב דְּמִשְׁנָה, מִכָּל מָקוֹם מִדְּרַבָּנָן אָסוּר, דְּדַוְקָא לְגַבֵּי מִילָה הִתִּירוּ כְּעֵין זֶה לְקַמָּן בְּשל"א סָעִיף ז' [אַחֲרוֹנִים]: **יא (לז) אֶת הַתָּלוּשׁ.** הַיְינוּ יְרָקוֹת תְּלוּשִׁין, וְהַטַּעַם, כֵּיוָן דְּהֵם רְאוּיוֹת לַאֲכִילָה בְּיוֹמָן מֻתָּר לְהַשְׁקוֹתָן, (מפ) מַה שֶּׁאֵין כֵּן בְּדָבָר שֶׁאֵינוֹ רָאוּי לַאֲכִילָה אָסוּר לִטְרֹחַ בִּשְׁבִילָם, וְעַיֵּן לְקַמָּן בְּסִימָן של"ו סָעִיף י"א בַּהַגָּ"ה וּבְמַה שֶּׁכָּתַבְנוּ שָׁם בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (ס"ק נד). וּלְהַשְׁקוֹת אֶת הַמַּחְבָּר (מג) יֵשׁ בּוֹ אִסּוּר תּוֹרָה. וּכְלֵי חֶרֶס עִם עִשְׂבֵי בֹּשֶׂם בְּבַיִת, גַּם כֵּן אָסוּר לְהַשְׁקוֹתָן בְּשַׁבָּת [פְּרִי מְגַדִּים לְקַמָּן בְּסִימָן של"ו (א"א סק"ט) עַיֵּן שָׁם]: **יב (לח) הַמְחַתֵּךְ הַיָּרָק.** תְּלוּשׁ. וּמִדְּקָתָנֵי שָׁרֵאוּי לֶאֱכָלָן חַיִּין גַּם כֵּן סְכִירָא לֵיהּ דְּיֵשׁ טְחִינָה בָּאֲכָלִין: **(לט) לִפְנֵי זְקֵנִים.** שֶׁאֵין יְכוֹלִין לְלָעֲסוֹ אִם לֹא יַחְתְּכֶנּוּ דַּק דַּק, וְלֹא אָזְלִינַן בָּתַר רוּבָּא דְּעָלְמָא כְּדִלְעֵיל בְּסָעִיף ט' לְעִנְיַן בָּשָׂר צָלִי, דְּכֵיוָן שֶׁהוּא גְּדוֹלִי קַרְקַע חָמוּר יוֹתֵר, דְּעִקַּר טְחִינָה

שַׁעַר הַצִּיּוּן

ח (מ) אַחֲרוֹנִים. **וְלֹא דָמֵי לְדִלְקַמָּן בְּסָעִיף י"ב, דְּהָתָם הָלֹא מֵיירֵי בְּסַכִּין, אֲבָל הָכָא הֵם מְיֻחָדִים לָזֶה:** (נ) אַף שֶׁבְּבֵאוּר הַגְּרָ"א (ס"ז) מְשַׁמַע דְּמֻתָּר לְכַתֵּשׁ בְּמֶלַח שֶׁל סַכִּינָא אַף בְּמָדוֹךְ, מִכָּל מָקוֹם קָשֶׁה לְהָקֵל לְמַעֲשֶׂה, כִּי כָּל הָאַחֲרוֹנִים הַמַּחְמִירִין בְּפִלְפְּלִין אוֹסְרִין גַּם בָּזֶה: (נ) **שֶׁבְּלִי לְקֵט** (סי' צב): **ט** (מ) **תְּרוּמַת הַדֶּשֶׁן** (סי' נה): (נ) כְּלָלוֹ**תֵי מַה שֶּׁכָּתַב הַמַּגֵּן אַבְרָהָם** (סק"י) **בְּשֵׁם הַשְּׁלָטֵי גִּבּוֹרִים** (לב: אות ג): (נ) **תְּרוּמַת הַדֶּשֶׁן** (שם): (נ) **אַחֲרוֹנִים:** (נ) **תְּרוּמַת הַדֶּשֶׁן** (שם): (נ) פְּרִי מְגַדִּים לְקַמָּן בְּסִימָן שכ"ד (א"א סק"ג): (מ) ט"ז לֹא הֵדִיכָה, וּמִשְׁמַע שֶׁאֲפִלּוּ בִּכְלִי שֶׁאֵינוֹ מְיֻחָד לְכָךְ מוּתָּר הֵדִיכָה סְמוּךְ לִסְעוּדָה, אֲבָל בְּשוּ"ע הָרַב (סי"א) כָּתַב שֶׁלֹּא הִתִּירוּ סְמוּךְ לִסְעוּדָה אֶלָּא חִיתּוּךְ הַיָּרָק דַּק דַּק, אֲבָל שְׁאָסוּר לַחְתֹּךְ דַּק דַּק לִפְנֵי הָעוֹפוֹת. **ב]** וּבְשוּ"ע הָרַב (סי"ט) כָּתַב

לְיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א] מִשְׁמַע שֶׁבִּכְלֵי שֶׁאֵינוֹ מְיֻחָד לְכָךְ מוּתָּר הֵדִיכָה סְמוּךְ לִסְעוּדָה,

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah

(מ) * לְפָרֵר לֶחֶם לִפְנֵי הַתַּרְנְגוֹלִים, (מא) דְּהוֹאִיל וּכְבָר נִטְחַן אֵין לָחֹשׁ, דְּאֵין טוֹחֵן אַחַר טוֹחֵן (הגהות מיימוני פרק כ״א מהלכות שבת ומרדכי (פ״ז סי׳ שפה) ור״ן פרק כלל גדול (לב ד״ה ומתר רב פפא) וסמ״ג (לאוין פה)). (מב) וְכָל זֶה לֹא מַיְרֵי אֶלָּא בְּחוֹתֵךְ וּמְנַיֵּחַ, אֲבָל אִם (טו) (מג) לְאָכְלוֹ מִיָּד, (מד) הַכֹּל (מה) שָׁרֵי, * מִידֵי דְּהָוֵי אַבּוֹרֵר לְאֶכֶל מִיָּד דְּשָׁרֵי (תשובת הרשב״א (ח״ד סי׳ עה) והר״ן פרק כלל גדול (שם)) כְּדִלְעֵיל סִימָן שי״ט (ס״ל): **יג** פְּאִסּוּר לִרְדּוֹת חַלּוֹת (מו) דָּבָשׁ מֵהַכַּוָּרֶת (פֵּרוּשׁ, הַקֶּרֶן שֶׁהַדְּבוֹרִים עוֹשִׂים בּוֹ הַדְּבַשׁ), מִפְּנֵי (מז) שֶׁדּוֹמֶה לְתוֹלֵשׁ. הַגָּהָה: וְדַוְקָא אִם דְּבוּקִין בַּכַּוָּרֶת (המגיד פרק כ״א (ס״ו), פ שָׁם (ל״ה) [צ״ה] (ע״א) בְּרִיְתָא וְכַחֲכָמִים.

בְּאֵר הַיטֵב

גְּדוּדֵי קַרְקַע וְשַׁיָּךְ בְּמִינוֹ טְחִינָה: (טו) **לְאָכְלוֹ.** אוֹ שֶׁהַתַּרְנְגוֹלִים יֹאכְלוּ מִיָּד שָׁרֵי לַחְתֹּךְ, שֶׁלֹּא אָסְרוּ עַל הָאָדָם לֶאֱכֹל מֵאֲכָלוֹ בַּחֲתִיכוֹת גְּדוֹלוֹת אוֹ קְטַנּוֹת אִם כֵּן הָיוּ לְאִכְלָתָם. וְכֵן הָעִנְּבִים שֶׁחוֹתְכִין הַצַּנּוֹן דַּק דַּק, וְעַל כָּל פָּנִים אָסוּר לַעֲשׂוֹת הָתֵר לַעֲשׂוֹת מִזֶּרַע״ה, דְּהַיְינוּ שֶׁחוֹתְכִין הַצַּנּוֹן דַּק דַּק, וְעַל כָּל פָּנִים אָסוּר לַעֲשׂוֹת הָיוּ דַּרְכָּן אֲכִילָתוֹ בְּכָךְ. רַ״ן (לב ד״ה אמר רב פפא) בֵּית יוֹסֵף (ד״ה אסור לחתוך). וּמִזֶּה לַחְתֹּךְ. שֶׁלֹּא אָסְרוּ עַל הָאָדָם לֶאֱכֹל מֵאֲכָלוֹ בַּחֲתִיכוֹת גְּדוֹלוֹת אוֹ קְטַנּוֹת אִם כֵּן

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

בְּגִדּוּלֵי קַרְקַע הוּא: (מ) **לְפָרֵר לֶחֶם.** הַיְינוּ אֲפִלּוּ לְהָכִין לָהֶם שֶׁיֹּאכְלוּ לְאַחַר זְמַן וּכְדִלְקַמְּיהּ: (מא) **דְּהוֹאִיל.** וּלְפִי זֶה, לְפָרֵר תַּפּוּחֵי אַדָּמָה וִירָקוֹת לִפְנֵיהֶם דַּק דַּק כְּמוֹ שְׁנוֹהֲגִין לִפְנֵי בְּהֵמָה וְעוֹפוֹת גְּדוֹלוֹת, אָסוּר, אֶלָּא אִם כֵּן נִזְהָר שֶׁיִּהְיֶה דָּבָר זֶה סָמוּךְ לַאֲכִילָתָם מַמָּשׁ וּכְדִלְקַמְּיהּ, וּמִכָּל מָקוֹם טוֹב וְנָכוֹן לִזָּהֵר שֶׁלֹּא יַחְתֹּךְ דַּק דַּק אֶלָּא חֲתִיכוֹת גְּדוֹלוֹת קָצָת, וּבִפְרָט לִפְנֵי בְּהֵמָה בְּרַבַּאי יֵשׁ לְזָהֵר בָּזֶה, וּכְדִלְקַמָּן בְּסִימָן שכ״ד סָעִיף ז׳, דְּאַיִן לְטָרֵחַ בְּדָבָר שֶׁרָאוּי לֶאֱכל בִּלְא זֶה: (מב) **וְכָל זֶה לֹא מַיְרֵי.** עַל חֲתִיכָה יָרָק דַּק דַּק הַמְּזֻכָּר בְּרֵישׁ הַסָּעִיף: (מג) **לְאָכְלוֹ מִיָּד.** וְהוּא הַדִּין דְּאֶחָד יָכוֹל לַחְתֹּךְ לְצָרְכּוֹ אֲחֵרִים וְהֵם יֹאכְלוּ מִיָּד, וּכְדְאָמְרִינַן לְעֵיל (סי׳ שיט ס״א) אֲצֹל בּוֹרֵר [בֵּית יוֹסֵף (ד״ה אסור לחתוך)]: (מד) **הַכֹּל.** וְכוּ׳. הַשַּׁעַם, דְּלֹא שַׁיָּךְ שָׁם טְחִינָה כְּשֶׁמְּחַתֵּךְ בְּסִכִּין אֶלָּא בְּטוֹחֵן לְהַנִּיחַ, אֲבָל כְּדֵי לֶאֱכל מִיָּד וַדַּאי דְּשָׁרֵי, (מז) שֶׁהַרֵי לֹא אָסְרוּ עַל הָאָדָם לֶאֱכל מַאֲכָלוֹ בַּחֲתִיכוֹת גְּדוֹלוֹת אוֹ קְטַנּוֹת, אִם כֵּן הָוֵי דָּבָר לְפָנֵיהֶם דַּק דַּק לֶאֱכל מִיָּד וַדַּאי דְּשָׁרֵי, (מה) וְהוּא הַדִּין אִם מָכִין הַיָּרָק דַּק דַּק לִפְנֵי הַתַּרְנְגוֹלִין שֶׁיֹּאכְלוּ מִיָּד, גַּם כֵּן שָׁרֵי (מו) הוֹאִיל וּמְזוֹנוֹתָן עָלָיִךְ: (מה) **שָׁרֵי.** וְיֵשׁ (מז) מְפַקְפְּקִין עַל הֶתֵּר זֶה, וְגַם בְּבֵית יוֹסֵף (שם) כָּתַב שֶׁאַף מִי שֶׁמְּכַוֵּן לֶאֱכל מִיָּד, גַּם כֵּן יִזָּהֵר לַחְתֹּךְ בְּחֲתִיכוֹת גְּדוֹלוֹת קָצָת, וּמִטַּעַם זֶה כָּתְבוּ (מח) כַּמָּה אַחֲרוֹנִים גַּם כֵּן דְּנָכוֹן לְהִתְנַהֵג כְּמוֹ שֶׁכָּתַב הַבֵּית יוֹסֵף. (מט) וּמִכָּל מָקוֹם הַנּוֹהֲגִין לַחְתֹּךְ הַבְּצָלִים וְהַצְּנוֹן דַּק דַּק, אֵין לְמִחוֹת בְּיָדָם דְּיֵשׁ לָהֶם עַל מִי שֶׁיִּסְמְכוּ, וְעַל כָּל פָּנִים אָסוּר לַעֲשׂוֹת עַד יְצִיאַת בֵּית הַכְּנֶסֶת, דִּבְעִינַן סָמוּךְ לַסְּעֻדָּה מַמָּשׁ כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב בְּסִימָן שי״ט (שם) לְעִנְיַן בּוֹרֵר. וְהַחוֹתְכִים הַבְּצָלִים וְהַצְּנוֹן דַּק דַּק שָׁעָה אוֹ שְׁתַּיִם קֹדֶם הַסְּעֻדָּה, קָרוֹב הַדָּבָר לוֹמַר שֶׁחַיָּב חַטָּאת, וְהַבְּצָלִים אֲסוּרִים בַּאֲכִילָה, וְגַם דְּאָז אָסוּר מִשּׁוּם בּוֹרֵר, עַיֵּן בְּסוֹף הַסִּימָן בַּהַגָּ״ה (ס״ט) [כֵּן כָּתַב בְּחַיֵּי אָדָם (ח״ב כלל יז ס״ב)]. וְעַיֵּן בְּבֵאוּר הֲלָכָה (ד״ה מידי) דְּהַהֶתֵּר שֶׁזָּכַר בַּהַגָּ״ה הַיְינוּ כְּשֶׁחוֹתְכוֹ בְּסַכִּין, אֲבָל כְּשֶׁחוֹתְכוֹ בִּכְלִי הַמְיֻחָד לְכָךְ נִרְאֶה דְּאָסוּר בְּכָל גַּוְנָא כְּשֶׁחוֹתְכוֹ דַּק דַּק, דְּגַם בְּבוֹרֵר גּוּפָא אִם בִּכְלִי הַמְיֻחָד לִבְרִירָה, בְּכָל גַּוְנָא חַיָּב וּכְדִלְעֵיל בְּשִׁי״ט (שם), וּלְפִי זֶה מִסְתַּבְּרָא דְּיֵשׁ לְזָהֵר בְּמַה שֶׁנּוֹהֲגִין לַחְתֹּךְ בְּצָלִים דַּק דַּק עִם דָּג מָלוּחַ וְכַיּוֹצֵא, שֶׁלֹּא יַחְתְּכֵם בִּכְלִי [שָׁקוֹרִין הַא״ק מֶעסֶע״ר], דְּאָפְשָׁר דְּחָשִׁיב כִּכְלִי הַמְיֻחָד, רַק בְּסַכִּין בְּעָלְמָא, וְגַם בָּלְאוֹ הָכִי אָסוּר מִשּׁוּם עוֹבְדָא דְּחֹל וְכַנַּ״ל בְּסָעִיף י׳. הַמְּפָרֵר חֲתִיכַת עֵץ שֶׁנִּרְקָב וְעוֹשֶׂה מִמֶּנּוּ פּוּלְווֶע״ר, וְכֵן הַמְּפָרֵר צְרוֹר עָפָר, חַיָּב מִשּׁוּם טוֹחֵן [שַׁבָּת ע״ד (ע״ב)]. וְכֵן הַנּוֹסֵר עֵצִים לְהֲנוֹת בְּנֶסֶרֶת שֶׁלָּהֶן אוֹ הַשֶּׁף לְשׁוֹן שֶׁל מַחֲטֶת [שָׁקוֹרִין פַּיילי״ן בִּלְשׁוֹן אַשְׁכְּנַז], חַיָּב מִשּׁוּם בְּכָל שֶׁהוּא. וְהַמְּחַתֵּךְ (נ) עֵצִים דַּק וְעוֹשֶׂה אוֹתָן קְטַנִּים, אִם דִּקְדֵּק מֵהֶן כְּדֵי לְבַשֵּׁל כִּגְרוֹגֶרֶת מִבֵּיצָה חַיָּב [רַמְבַּ״ם (פ״ח הט״ו) וּמָגֵן אַבְרָהָם בְּסִימָן שי״ד (ס״ק יד)]. וְאִם הוּא חוֹתֵךְ לַחֲתִיכוֹת גְּדוֹלוֹת וְהוּא מַקְפִּיד עַל הַמִּדָּה לְחָתְכָהּ בְּכַוָּנָה בְּזֶה הַמָּקוֹם, כְּדֶרֶךְ שֶׁנּוֹהֲגִין חוֹטְבֵי עֵצִים, חַיָּב מִשּׁוּם מְלָאכֶת מַחֲשֶׁבֶת כַּמְבֹאָר בְּרַמְבַּ״ם פֶּרֶק י״א (ה״ז) מֵהִלְכוֹת שַׁבָּת: **יג** (מו) **דְּבַשׁ מֵהַכַּוָּרֶת.** הַיְינוּ אֲפִלּוּ לְהָכִין לָהֶם הַשַּׁעֲוָה (נפ) דְּזֶהוּ בִּכְלַל מְפָרֵר, אֶלָּא יֵקַח הַחֲלוֹת עִצְמָם מִן הַכַּוָּרֶת: (מז) **שֶׁדּוֹמֶה לְתוֹלֵשׁ.** כִּי מָקוֹם גִּדּוּל הַדְּבַשׁ הוּא בַּכַּוָּרֶת, וַחֲשָׁבוּהוּ

שַׁעַר הַצִּיּוּן

וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים: (מז) בֵּית יוֹסֵף (ד״ה אסור): (מח) רַ״ן (לב. ד״ה אמר רב פפא): (מט) בָּשָׂם מִשְׁנָה (פכ״א הי״ח) בְּשֵׁם הָרַשְׁבָּ״א (בתשובה ח״ד סי׳ עה): (נ) מָגֵן אַבְרָהָם (ס״ק טו) בְּשֵׁם שִׁלְטֵי גִּבּוֹרִים (לב. אות ג): (נא) מַשֶּׂה יְהוּדָה (סק״ג) וְחַיֵּי אָדָם (ח״ב כלל יז ס״ב) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים: (נב) מָגֵן אַבְרָהָם (שם) וְגַם זֶה חִיּוּבָא מְשׁוּם טוֹחֵן לְבַד. [וּמִיְירֵי בְּשֶׁאֵינוֹ מַקְפִּיד עַל הַמִּדָּה, דְּאִי לְאוֹ הָכִי יַחְשֹׁב הָרַמְבַּ״ם דְּחַיָּב גַּם מְשׁוּם מְחַתֵּךְ, כְּדְאָמַר שָׁם בַּגְּמָרָא (עד:)], וּכְדִמּוּכָח בְּרֵישׁ) וְרַשַׁ״י (שם ד״ה ואי קפיד) וּבְפֵרוּשׁ הַמִּשְׁנָה שֶׁלּוֹ (פ״ז מ״א), **אֶלָּא דְּהָרַמְבַּ״ם מַשְׁמִיעֲנוּ דָּבָר חָדָשׁ, דְּיֵשׁ חִלּוּק בֵּין נוֹסֵר לִמְחַתֵּךְ בְּעִנְיַן שִׁיעוּרָא, דִּבְנוֹסֵר אֲפִלּוּ כָּל שֶׁהוּא חָשׁוּב, מַה שֶּׁאֵין כֵּן בִּמְחַתֵּךְ שֶׁהוּא כְּדֵי לְבַשֵּׁל צָרִיךְ שֶׁיְּהֵא כְּדֵי לְבַשֵּׁל בְּהֵן אֵיזֶה דָּבָר,** כְּמוֹ לְעִנְיַן הוֹצָאָה, וּכְמוֹ שֶׁכָּתַב הַמַּגִּיד מִשְׁנֶה (פ״ח הט״ו), אַחַר כָּךְ מָצָאתִי עִקָּרָן שֶׁל דְּבָרִים בְּנִשְׁמַת אָדָם (ח״ב כלל יז סק״ד): **יג** (נפ) מִשְׁנָה רֵישׁ פֶּרֶק חֲבִית (קמג:) שָׁם שָׁם בְּפֵרוּשׁ רַשַׁ״י (ד״ה חלות):

Mishna Brura Memukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah